

Relativní majetková práva

Zvláštní část závazkového práva aneb Jak na smlouvy?

Daniel Bartoň

Univerzita Karlova v Praze
Evangelická teologická fakulta

Základy práva, 30. března 2015

Závazky z
právních jednání

Pojmenované a
nepojmenované smlouvy

Darování

Koupě

Přenechání věci k užití
jinému

Smlouva o dílo

Péče o zdraví

Zaopatřovací smlouvy

Jak číst a psát
smlouvy?

Struktura smlouvy

Na co si dát pozor

Prameny a
literatura

Závěr

Přehled přednášky

Relativní
majetková práva

Daniel Bartoň

Závazky z právních jednání

Pojmenované a nepojmenované smlouvy

Darování

Koupě

Přenechání věci k užití jinému

Smlouva o dílo

Péče o zdraví

Zaopatřovací smlouvy

Závazky z právních jednání

Pojmenované a
nepojmenované smlouvy

Darování

Koupě

Přenechání věci k užití
jinému

Smlouva o dílo

Péče o zdraví

Zaopatřovací smlouvy

Jak číst a psát smlouvy?

Struktura smlouvy

Na co si dát pozor

Jak číst a psát smlouvy?

Struktura smlouvy

Na co si dát pozor

Prameny a literatura

Závěr

Smlouvy pojmenované a nepojmenované

- ▶ Zákonná ustanovení upravující jednotlivé typy smluv se použijí na smlouvy, jejichž obsah zahrnuje podstatné náležitosti smlouvy stanovené v základním ustanovení pro každou z těchto smluv
- ▶ Strany mohou uzavřít i takovou smlouvu, která není zvláště jako typ smlouvy upravena, tj. smlouvu nepojmenovanou (inominátní)

- ▶ Darovací smlouvou dárce bezplatně převádí vlastnické právo k věci nebo se zavazuje obdarovanému věc bezplatně převést do vlastnictví a obdarovaný dar nebo nabídku přijímá
- ▶ **Darování podpory** – závazek dárce obdarovaného pravidelně podporovat
- ▶ **Odvolání daru:** pro nouzi nebo pro nevděk

Kupní smlouva

Kupní smlouvou se prodávající zavazuje, že kupujícímu odevzdá věc, která je předmětem koupě, a umožní mu nabýt vlastnické právo k ní, a kupující se zavazuje, že věc převezme a zaplatí prodávajícímu kupní cenu.

Relativní
majetková práva

Daniel Bartoň

Závazky z právních jednání

Pojmenované a
nepojmenované smlouvy

Darování

Koupě

Přenechání věci k užití
jinému

Smlouva o dílo

Péče o zdraví

Zaopatřovací smlouvy

Jak číst a psát smlouvy?

Struktura smlouvy

Na co si dát pozor

Prameny a literatura

Závěr

Přenechání věci k užití jinému I

- ▶ **Výprosa** – bezplatné přenechání věci k užívání, aniž by byla sjednána doba nebo účel užívání; půjčitel může žádat vrácení věci dle libosti
- ▶ **Výpůjčka** – smlouvou o výpůjčce půjčitel přenechává vypůjčiteli nezuživatelnou věc a zavazuje se mu umožnit její bezplatné dočasné užívání; půjčitel se nemůže domáhat předčasného vrácení věci (až na výjimky)
- ▶ **Zápůjčka** – přenechá-li zapůjčitel vydlužiteli zastupitelnou věc tak, aby ji užil podle libosti a po čase vrátil věc stejného druhu
- ▶ **Úvěr** – smlouvou o úvěru se úvěrující zavazuje, že úvěrovanému poskytne na jeho požádání a v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky, a úvěrovaný se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky

Přenechání věci k užití jinému II

- ▶ **Nájem** – nájemní smlouvou se pronajímatel zavazuje přenechat nájemci věc k dočasnému užívání a nájemce se zavazuje platit za to pronajímateli nájemné
- ▶ **Pacht** – pachtovní smlouvou se propachtovatel zavazuje přenechat pachtýři věc k dočasnému užívání a *požívání* a pachtýř se zavazuje platit za to propachtovateli pachtovné nebo poskytnout poměrnou část výnosu z věci
- ▶ **Licence** – licenční smlouvou poskytuje poskytovatel nabyvateli oprávnění k výkonu práva duševního vlastnictví (licenci) v ujednaném omezeném nebo neomezeném rozsahu a nabyvatel se zavazuje, není-li ujednáno jinak, poskytnout poskytovateli odměnu

Závazky z právních jednání

Pojmenované a
nepojmenované smlouvy

Darování

Koupě

**Přenechání věci k užití
jinému**

Smlouva o dílo

Péče o zdraví

Zaopatrovací smlouvy

Jak číst a psát smlouvy?

Struktura smlouvy

Na co si dát pozor

Prameny a literatura

Závěr

Smlouva o dílo

Smlouvou o dílo se zhotovitel zavazuje provést na svůj náklad a nebezpečí pro objednatele dílo a objednatel se zavazuje dílo převzít a zaplatit cenu.

Závazky z právních jednání

Pojmenované a
nepojmenované smlouvy

Darování

Koupě

Přenechání věci k užití
jinému

Smlouva o dílo

Péče o zdraví

Zaopatřovací smlouvy

Jak číst a psát smlouvy?

Struktura smlouvy

Na co si dát pozor

Prameny a literatura

Závěr

Smlouva o péči o zdraví

Smlouvou o péči o zdraví se poskytovatel vůči příkazci zavazuje pečovat v rámci svého povolání nebo předmětu činnosti o zdraví ošetřovaného, ať již je jím příkazce nebo třetí osoba.

Relativní
majetková práva

Daniel Bartoň

Závazky z právních jednání

Pojmenované a
nepojmenované smlouvy

Darování

Koupě

Přenechání věci k užití
jinému

Smlouva o dílo

Péče o zdraví

Zaopatřovací smlouvy

Jak číst a psát smlouvy?

Struktura smlouvy

Na co si dát pozor

Prameny a literatura

Závěr

Zaopatřovací smlouvy

- ▶ **Důchod** – smlouvou o důchodu se plátce zavazuje platit příjemci pravidelné peněžní dávky (důchod)
- ▶ **Výměnek** – smlouvou o výměnku si vlastník nemovité věci vyměňuje v souvislosti s jejím převodem pro sebe nebo pro třetí osobu požitky, úkony nebo práva sloužící k zaopatření na dobu života nebo na dobu určitou a nabyvatel nemovité věci se zavazuje zaopatření poskytnout

Závazky z právních jednání

Pojmenované a
nepojmenované smlouvy

Darování

Koupě

Přenechání věci k užití
jinému

Smlouva o dílo

Péče o zdraví

Zaopatřovací smlouvy

Jak číst a psát smlouvy?

Struktura smlouvy

Na co si dát pozor

Prameny a literatura

Závěr

Úvodní ustanovení

- ▶ Smluvní strany
- ▶ Jakou smlouvu spolu uzavírají, popř. dle jakého režimu
- ▶ Popis aktuálního stavu (kdo co vlastní, popis předmětu, kterého se smlouva týká atp.)

Závazky z právních jednání

Pojmenované a
nepojmenované smlouvy

Darování

Koupě

Přenechání věci k užití
jinému

Smlouva o dílo

Péče o zdraví

Zaopatřovací smlouvy

Jak číst a psát smlouvy?

Struktura smlouvy

Na co si dát pozor

Prameny a literatura

Závěr

Předmět smlouvy + práva a povinnosti stran

- ▶ Předmět smlouvy – stručný popis toho, čeho strany chtějí smlouvou dosáhnout (o čem ta smlouva vlastně je)
- ▶ Popis jednotlivých závazků, práva a povinnosti stran

Závazky z právních jednání

Pojmenované a
nepojmenované smlouvy

Darování

Koupě

Přenechání věci k užití
jinému

Smlouva o dílo

Péče o zdraví

Zaopatřovací smlouvy

Jak číst a psát smlouvy?

Struktura smlouvy

Na co si dát pozor

Prameny a literatura

Závěr

Další ujednání

- ▶ Na jak dlouho se smlouva uzavírá
- ▶ Odstoupení od smlouvy, výpověď smlouvy
- ▶ Následky porušení smluvních povinností (např. smluvní pokuty)
- ▶ Zajištění

Závazky z právních jednání

Pojmenované a
nepojmenované smlouvy

Darování

Koupě

Přenechání věci k užití
jinému

Smlouva o dílo

Péče o zdraví

Zaopatřovací smlouvy

Jak číst a psát smlouvy?

Struktura smlouvy

Na co si dát pozor

Prameny a literatura

Závěr

Závěrečná ustanovení

- ▶ Právní režim smlouvy: čím se řídí skutečnosti ve smlouvě neupravené (který právní řád, který právní předpis)
- ▶ Kdo bude rozhodovat o sporech ze smlouvy
- ▶ Počet vyhotovení
- ▶ Způsob přijímání změn
- ▶ Datum, místo, podpisy (prosté/ověřené)

Závazky z právních jednání

Pojmenované a
nepojmenované smlouvy

Darování

Koupě

Přenechání věci k užití
jinému

Smlouva o dílo

Péče o zdraví

Zaopatřovací smlouvy

Jak číst a psát smlouvy?

Struktura smlouvy

Na co si dát pozor

Prameny a literatura

Závěr

Neplatnost

- ▶ Nedostatek písemné formy, pokud je vyžadována
- ▶ Rozpor s dobrými mravy
- ▶ Rozpor se zákonem
- ▶ Nesvéprávná protistrana
- ▶ Omyl, chybějící vůle jednající osoby
- ▶ Nemožné plnění
- ▶ Neurčitost, nesrozumitelnost

Závazky z právních jednání

Pojmenované a
nepojmenované smlouvy

Darování

Koupě

Přenechání věci k užití
jinému

Smlouva o dílo

Péče o zdraví

Zaopatřovací smlouvy

Jak číst a psát smlouvy?

Struktura smlouvy

Na co si dát pozor

Prameny a literatura

Závěr

Při psaní

- ▶ Jasnost, určitost, jednoznačnost
- ▶ Smlouvy se píšou pro případ, že věci nepůjdou tak, jak jsme předpokládali
- ▶ Vynutitelnost povinností
- ▶ V čí prospěch smlouvu píší?

Závazky z právních jednání

Pojmenované a
nepojmenované smlouvy

Darování

Koupě

Přenechání věci k užití
jinému

Smlouva o dílo

Péče o zdraví

Zaopatřovací smlouvy

Jak číst a psát smlouvy?

Struktura smlouvy

Na co si dát pozor

Prameny a literatura

Závěr

Při čtení (podepisování)

- ▶ Sankce
- ▶ Odkazy na obchodní podmínky, ceníky, sazebníky atp.
- ▶ Rozhodčí doložky, prorogace
- ▶ Časová tíseň – vzít si čas na přečtení & rozmyšlení

Závazky z právních jednání

Pojmenované a
nepojmenované smlouvy

Darování

Koupě

Přenechání věci k užití
jinému

Smlouva o dílo

Péče o zdraví

Zaopatřovací smlouvy

Jak číst a psát smlouvy?

Struktura smlouvy

Na co si dát pozor

Prameny a literatura

Závěr

Prameny a literatura

- ▶ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- ▶ Důvodová zpráva k novému občanskému zákoníku, dostupná např. na <http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/Duvodova-zprava-NOZ-konsolidovana-verze.pdf>
- ▶ <http://obcanskyzakonik.justice.cz/>
- ▶ Komentáře k občanskému zákoníku (C. H. Beck, Wolters Kluwer, Leges)

Závazky z právních jednání

Pojmenované a
nepojmenované smlouvy

Darování

Koupě

Přenechání věci k užití
jinému

Smlouva o dílo

Péče o zdraví

Zaopatřovací smlouvy

Jak číst a psát smlouvy?

Struktura smlouvy

Na co si dát pozor

Prameny a literatura

Závěr

Závěr

- ▶ Dotazy
- ▶ Příště: Závazky z deliktů

Závazky z právních jednání

Pojmenované a
nepojmenované smlouvy

Darování

Koupě

Přenechání věci k užití
jinému

Smlouva o dílo

Péče o zdraví

Zaopatřovací smlouvy

Jak číst a psát smlouvy?

Struktura smlouvy

Na co si dát pozor

Prameny a literatura

Závěr